

Korte toelichting Verdrag van Aarhus

Consequenties voor gemeenten

De bepalingen uit het Verdrag van Aarhus die betrekking hebben op de toegang tot milieu-informatie, zijn omgezet in een Europese Richtlijn (Richtlijn 2003/4/EG). Deze richtlijn moet op 15 februari in Nederland geïmplementeerd zijn. Concreet betekent dit dat de bepalingen uit de richtlijn om moeten worden gezet naar Nederlandse wetgeving. Op dit moment ligt daarvoor een voorstel voor het wijzigen van met name de Wet milieubeheer en de Wet openbaarheid van bestuur. Het is momenteel nog niet zeker of de wijziging van deze wetten gereed is op 15 februari. Is dit niet het geval, of is de vertaling naar de Nederlandse wetgeving niet correct gebeurd, dan is in het Gemeenschapsrecht vastgesteld dat de Europese Richtlijn rechtstreeks gaat werken voor de overheden. Dit betekent dat overheden (en dus ook gemeenten) rechtstreeks aan de bepalingen uit de Richtlijn moet voldoen.

Minimumverplichting

Ingevolge de Richtlijn zijn er een aantal minimumverplichtingen waaraan overheidsinstanties zullen moeten voldoen. Deze minimumverplichtingen zijn:

- Milieu-informatie waarover ze beschikken aan elke aanvrager op verzoek beschikbaar stellen binnen een termijn van vier weken. Is dit niet haalbaar dan geldt een termijn van acht weken. Overheden moeten de verzoeker van dit uitstel gemotiveerd in kennis stellen.
- De aanvrager behulpzaam zijn bij het preciseren van het verzoek om informatie.
- De gevraagde informatie leveren in een door de verzoeker gevraagde vorm, tenzij de informatie al op een andere wijze beschikbaar is, of het redelijk is om de gevraagde informatie in een andere vorm ter beschikking te stellen. Dit impliceert dat overheden de informatie op een wijze en in een vorm moeten bewaren die gemakkelijk reproduceerbaar en toegankelijk is via elektronische middelen.
- Praktische regelingen treffen, zoals: het benoemen van voorlichtingsambtenaren, het opzetten en onderhouden van voorzieningen om de informatie te onderzoeken (bv. een kamer met pc), het opstellen en voorhanden hebben van lijsten met de beschikbare milieu-informatie met vermelding van de plaats waar deze informatie te vinden is.
- Voorlichting geven aan het publiek over de rechten die voor het publiek uit de Richtlijnen en het Verdrag voortvloeien.
- In geval van (gedeeltelijke) weigering tot het verstrekken van informatie: deze weigering schriftelijk, of via elektronische weg, meedelen aan de verzoeker, voorzien van redenen voor weigering en informatie over de mogelijkheid van een beroepsprocedure.
- Indien overheden een vergoeding in rekening brengen voor het verstrekken van milieu-informatie: een overzicht van de vergoedingen openbaar maken met de voorwaarden die daarop van toepassing zijn.
- De informatie die relevant is voor de uitoefening van hun taak ordenen met het oog op een actieve en systematische verspreiding onder het publiek, met name door middel van computertechnologie en/of elektronische technologie wanneer deze voorhanden is.
- Milieu-informatie die vastgelegd is in o.a. teksten van wetten, beleidsplannen, verslagen over de toestand van het milieu, vergunningen, milieu- en risicobeoordelingen, op passende wijze bewerken, beschikbaar stellen en verspreiden. Dit is de milieu-informatie zoals genoemd in art. 7 lid 2 van Richtlijn 2003/4/EG.
- Er voor zorgdragen, voorzover mogelijk, dat de informatie actueel, nauwkeurig en vergelijkbaar is.
- In geval een verzoek om informatie betrekking heeft op emissies (informatie over stoffen, energie, geluid, straling of afval, emissies, lozingen en ander vrijkomen van stoffen in het milieu), zo nodig en indien voorhanden, aangeven welke meetmethodes zijn gebruikt bij het samenstellen van de informatie, inclusief de methodes voor analyses, monsternamen en voorbehandeling van de monsters, of verwijzen naar een gebruikte standaardmethode.

Bovenstaande punten geven een eerste indicatie waaraan een gemeente vanaf 15 februari 2005 moet voldoen. Er bestaan echter nog onduidelijkheden over welke milieu-informatie het precies betreft. Alhoewel de term milieu-informatie wel nader gespecificeerd wordt in de Richtlijn, is deze op meerdere manieren te interpreteren. Momenteel is de Milieudienst Regio Eindhoven bezig om bovenstaande punten uit te werken in concrete acties. Hierbij wordt ernaar gestreefd om zoveel mogelijk producten aan te leveren die de regiogemeenten direct in kunnen zetten. Bijvoorbeeld een standaard register van milieu-informatie ten behoeve van de ordening van informatie, of een persbericht waarmee de inwoners van de regio geïnformeerd worden over hun vernieuwde rechten. Op korte termijn zullen de regiogemeenten hier verder over geïnformeerd worden.